

جمعه جادو

نیم‌نگاهی به سریال نوروزی شبکه یک همه شهرهای ایران در پایتخت ۲

فاطمه عسگری آزاد

● سریال «پایتخت» که داستان مهاجرت خانوادہ‌ای از علی‌آباد به تهران را به شیوہ‌ای ساده و دوست‌داشتنی بیان می‌کرد، پارسال بهترین سریال نوروزی سیما بود و شاید همین امر باعث شد تا مسوولان و عوامل این سریال به ادامه این مجموعه بیندیشند. الہام غفوری تهیه‌کنندہ این سریال که پنج سال است نوروز خود را مشغول تهیه مجموعه‌های تلویزیونی است در مورد احتمال ادامہ دادن این مجموعه و ویژگی‌های پایتخت ۲ به «شرق» گفت: «هنوز به پایتخت ۲ فکر نکردہ‌ایم اما اگر پایتخت ۲ با موفقیت روبہرو شود، ممکن است به ادامہ این سریال ہم فکر کنیم. بہ نظر من پایتخت ۲ کار بسیار جذابی است، فضاها متنوع‌تر از سری قبل است و البتہ بازی‌ها ہم پخته‌تر شدہ است. بہ ہر حال تیم سازندہ تیم حرفہ‌ای است و ہمہ شرایط برای تولید یک کار خوب فراهم است. من پایتخت ۲ را بیشتر از پایتخت ۱ دوست دارم. البتہ نظر نہایی مربوط بہ مردم است.» پایتخت ۲ یک سریال با چندین لوکیشن است، داستان از حرکت خانوادہ نقی با کامیون ارسطو از شہرهای آمل، بابل و جادہ ہراز شروع شدہ، در راہ بہ تہران رسیدہ و در نہایت بہ جنوب و قشم ختم می‌شود. وجود لوکیشن‌های متعدد باعث شدہ شرایط تولید سخت‌تر شود. تہیہ‌کنندہ این سریال ہم لوکیشن‌های متعدد را جزو دشواری‌ها و جذایب‌های این سریال برشمرد: «پایتخت ۲ از یک سریال آپارتمانی فراتر رقتہ و ہمین باعث شدہ سختی‌ها بیشتر شود، این سختی‌ها برای تہیہ‌کنندہ کہ باید عوامل و شرایط را فراهم کند از یک طرف و برای بازیگران و سایر عوامل دیگر کہ باید شرایط آب و هوایی مختلف و دوری از خانوادہ را تجربہ می‌کردند از سوی دیگر بہ گروہ پایتخت فشار زیادی آورد. اما تلاش کردیم تا جایی کہ در توان‌مان بود زیبایی‌های ایران را بہ تصویر بکشیم و بہ نظر من ویژگی دوست‌داشتنی این مجموعه فضاهای جذاب و چشم‌ہوآزی از ایران است کہ مخاطب را شگفت‌زدہ خواہد کرد.» اما غفوری می‌گوید ہمہ این سختی‌ها را تحمل کردیم تا بہ مردم عیدی خوبی دہیم و لحظات شیرینی برای آنها فراهم کنیم. محور داستان پایتخت ۱ مهاجرت بود اما پایتخت ۲ داستان گنبد و گلدستہ‌ای است کہ نذر یکی از زنان خانہ سالمندان است و باید در مسجدی در قشم، پریا شود. سروس مقدم در گفتوگویی بہ خبرنگار مهر گفت کہ پایان این داستان مطمئن‌مان است با این حال کار ما بہ شدت بہ‌روز است و مطمئن باشید اگر فردا در روزنامہ خبری بخوانیم کہ بہ درد قصہ خورد، آن را



مرجان مائبی

در روزہایی کہ تلویزیون چندان در جذب مخاطب موفق نیست، سریال‌هایی چون «پایتخت» توانستہ‌اند بخشی از ریزش مخاطب این رسانہ را جبران کنند. این روزہا در آستانہ بہار، بسیاری از افرادی کہ می‌شوند قرار است سریال «پایتخت ۲» در نوروز ۹۲ پخش شود، خوشحال می‌شوند. آنها بی‌صبرانہ منتظر پخش سری دوم این مجموعه ہستند. قسمت اول سریال «پایتخت» کہ در نوروز ۹۰ پخش شد، لحظات شادی را برای بینندگان رقم زد و حتی بعد از آن کسانی کہ در سفر بودند و موفق بہ دیدنش نشدند، بہ تشویق دیگران سی‌دی سریال را تہیہ کردند و دیدند. «علیرضا خمسہ» با اینکه چہرہ‌ای شناختہ شدہ در ژانر کمدی است، اما برای بازی تاثیرگذار و جدی‌اش در فیلم «بیست» بہ کارگردانی «عبدالرضا کاهانی» سمیرغ بہترین نقش مکمل مرد را دریافت کرد کہ این مہر تائیدی بر توانایی‌های بازیگری اوست. کم‌دین محبوب دہ ۶۰ در نقش «بابا پنچعلی» در مجموعه «پایتخت» دوبارہ روزہای اوج خود را در ژانر کمدی تجربہ کردہ و بازی خوب و البتہ انتخاب درست او توسط «سبروس مقدم» باعث شدہ کہ تا مدت‌ها دیالوگ‌های او در قالب تکیہ کلام‌های طنز آمیز روزمرہ استنادہ شود. در آستانہ پخش «پایتخت ۲» با این بازیگر بہ گفت‌وگو نشستیم.

● سریال «پایتخت» یکی از بهترین سریال‌های کمدی چند سال اخیر بودہ است. در زمانی کہ سریال‌هایی با این کیفیت، کمتر تولید می‌شود، بہ نظر، پخش «پایتخت ۲» در ایام نوروز اتفاق خوبی است و برای روحیہ مردم لازم است...

ایام نوروز از برای شادی و نشاط است و ایامی کہ مردم بہتر است با استرس‌ها و دغدغہ‌های معمول خداحافظی کنند. بہ ہمین علت خیلی خوب است کہ مردم سریال‌هایی مثل «پایتخت» و دیگر برنامه‌های شاد نوروزی را ببینند و خیلی بہ مسایل جدی فکر نکنند؛ چون برای مسایل جدی ما یازدہمین ماہ فرصت داریم. ۱۵ روز را در طول سال اختصاص بدہیم بہ دید و بازدیدها و ہمدلی و حرف‌های محبت‌آمیز و لذت‌های بہاری. فصل نو می‌شود، پس سعی کنیم ہر طور کہ شدہ با ہر مقدار بودجہ و امکاناتی کہ داریم از تازگی زمین و زمان استفادہ کنیم. اگر در سفر ہستیم از سفر لذت ببریم، اگر در منزل ہستیم سعی کنیم شاد باشیم و بہ دنبال مسایل جدی نباشیم

● آقای خمسہ چیزهای جدی بہ دنبال ما می‌آیند! مخصوصاً امسال کہ شرایط معیشتی خیلی ہم سخت‌تر شدہ؟

۱۵ روز در را بہ روی بیماری و افسردگی‌ها و بدہکاری‌ها بیندید و بہ آنها بگویید ما از ۱۵ فروردین بہ بعد در خدمتان ہستیم؛ تشریف بیاورید و ہر بلایی می‌خواہید سر ما بیاورید.

● چہ زمانی قرار شد سری دوم مجموعه «پایتخت» ساختہ شود؟

وقتی پخش سری اول تمام شد و مورد استقبال مردم قرار گرفت.

● چرا دوسال وقفہ افتاد برای ساخت مجموعه «پایتخت ۲»؟

برای اینکه بازیگران ہر کدام سر پروژہ‌های دیگری بودند و سخت بود کہ این تیم دوبارہ دور ہم جمع شوند.

● داستان سری دوم پایتخت در ادامہ سری اول است؟ نہ، در ادامہ داستان قبلی نیست؛ ہمہ شخصیت‌های «پایتخت ۱» در یک داستان جدید قرار گرفتہ‌اند.

● بہ‌طور خلاصہ کمی از داستان «پایتخت ۲» می‌گویید؟

ہمانی است کہ در خیرہا توسط روابط‌عمومی گروہ پخش شدہ و ما مجاز نیستیم در بارہ داستان حرف بزنیم. آنچه کہ بہ من مربوط می‌شود این است کہ در «پایتخت ۲» ہمان شخصیت قبلی را در داستان جدیدی بازی می‌کنم. بازیگران دیگری ہم بہ این مجموعه اضافه شدہ‌اند؟ بلہ، بنا بر قصہ جدید، ہنرپیشہ‌های دیگری ہم در قسمت‌هایی ہمراہ ما می‌شوند

● هیچ تغییری در شخصیت کاراکترهای قبلی اتفاق نیفتادہ؟

نہ؛ ہمان شخصیت‌های قبلی ہستند. فکر کنید مادر و پدرتان در خانہ ہستند و بعد در سفر. آیا شخصیت آنها تغییری کند!

● برای شما کدام یک از شخصیت‌های «پایتخت» جذاب‌تر است؟

نکتہ جالب این است کہ ہمہ شخصیت‌های سریال در قالب یک خانوادہ شکل گرفتہ‌اند. من پدر بزرگ ہستم و آقای «تابندہ» نقش پسرمر را بازی می‌کند و خانم «رامین‌فر» عروس خانوادہ ہستند و «احمد مہران‌فر» کہ پسرخالہ‌نقی است و «سار» و «تیکا» عضو یک خانوادہ‌اند. بسا اینکه «بابا پنچعلی» ازرامر دارد و پیر و ناتوان است، خوش‌مزگی‌های خاص خودش را دارد یا «ارسطو» عضو درجہ یک خانوادہ نیست ولی بہ اندازہ «قی» دلش برای خانوادہ می‌تپد. هیچ کدام از شخصیت‌ها برتر از دیگری نیست و ہمہ اعضای این خانوادہ برای من دوست‌داشتنی ہستند

● کاراکتر «بابا پنچعلی» خیلی طرفدار داشت و تکیہ کلام‌هایش ورد زبان ہمہ شدہ بود. این برای شما مسوولیت ایجاد نمی‌کرد و کارتان را در سری دوم سخت‌تر نکردہ بود؟

بلہ. خیلی مواظب بازی‌ام بودم و بیشتر راجع بہ نوع

گفت‌وگو با علیرضا خمسہ، بہ مناسبت نقش‌آفرینی‌اش در سریال «پایتخت ۲»:

«نوروز» دنبال مسایل جدی نباشیم



بکیاس فارص

حضور فکر می‌کردم و حساسیت زیادی داشتم تا این شخصیت بتواند محبوبیت قبلی‌اش را حفظ کند

● بعد از «پایتخت ۱» شما در مجموعه‌های زیادی بازی کردید. نمی‌خواہم بگویم شبیہ، ولی این شخصیت‌ها ما را بہ یاد شخصیت «بابا پنچعلی» می‌انداخت. یک تیب یا ویژگی‌های خاص، البتہ هیچ کدام بہ اندازہ شخصیت «بابا پنچعلی» گل نکرد. بعد از «پایتخت ۱» چقدر در انتخاب‌هایتان بہ این مسالہ توجہ داشتید؟

بازیگر حرف‌های، یعنی کسی کہ از طریق بازیگری از تراق می‌کند، محکوم بہ بازی است. ما محکوم ہستیم بازی کنیم؛ حالا یک موقع نقش‌ها خیلی خوب درمی‌آید و مواقعی ہم این نقش‌ها تاثیرگذار نیستند، در ہمہ جای دنیا ہمین‌طور است.

● یعنی بہ انتخاب شما بستگی ندارد؟

ما بہ ہر حال باید بازی کنیم و جلوی دوربین باشیم؛ حرفہ ما این است.

● آیا برای شکل‌گیری شخصیت‌تان در این کار شما ہم نظر می‌دید و دخالتی دارید یا ہمہ چیز بر اساس متن پیش می‌رود؟

ہمیشہ در کار تغییراتی وجود دارد. معمولاً بازیگران نظرات‌شان را بازگو می‌کنند و چنانچہ این پیشنہادہا بہ نفع کار باشد، کارگران آنها را می‌پذیرد. این گروہی کہ دور ہم جمع شدند، در سری اول کنار ہم بودند.

این کار در اصل از متن گرفته تا شخصیت‌ها و موقعیت‌ها با تعامل کامل انجام می‌شود، یعنی متن نوشتہ شدہ توسط ہمہ عوامل مورد بحث و جالش می‌گیرد و وقتی بہ تایید آقای مقدم می‌رسد کار ضبط می‌شود

● بیشترین پخش فیلمبرداری این مجموعه تمام شدہ است. بہ نظر‌تان «پایتخت ۲» می‌تواند موفقیت مجموعه قبلی را داشتہ باشد؟

بلہ، قصہ جذابی است. باید صبر کنیم و ببینیم کار ما

مورد پسند مخاطبان هست یا نہ.

● با اینکه شما بہ عنوان بازیگر ژانر کمدی شناختہ شدہ‌اید، اما برای بازی یک شخصیت جدی در فیلم «بیست» جایزہ گرفتید. بہ نظر مدتی است از کار جدی دور شدہ‌اید. امسال در ژانر جدی کاری نداشتید؟

امسال فیلمی بازی کردم بہ نام «ژانر تہران تا بہشت» کہ نقش خیلی جدی در آن داشتم و بدولار امسال نمایش دادہ شود و دستمزد ما را ہم بدہند. چون ہنوز دستمزد من را برای بازی در آن فیلم نپرداختہ‌اند.

● تہیہ‌کنندہ کار چہ کسی بود؟

آقای «بولافضل صفاری» نویسندہ، کارگردان و تہیہ‌کنندہ این کار بودند و امیدوارم فروش نکرہ باشند. ہنرپیشای بہ نام «علیرضا خمسہ» در فیلمش بازی کردہ است.

● مگر قرارداد نداشتید؟

بلہ، قرارداد داشتیم و بہ ایشان بارہا گفتہ‌ام و ہر بار می‌گویند دستمزد را پرداخت می‌کنند، اما الان ہفت‌ماہ از بازی من در آن کار گذشتہ کہ نقش بسیار تاثیرگذاری ہم بود، ولی ہنوز دستمزد را نگرفتہ‌ام.

● آقای خمسہ در حال حاضر مجموعه «تہران پلاک ۱» ہم با بازی شما روی آنتن است...

مجموعہ «تہران پلاک ۱» یک کار سفارشی است و بہ قصد آموزش برای شہروندانی کہ در مجتمع‌های آپارتمانی زندگی می‌کنند، ساختہ شدہ. بیشتر یک کار آموزشی است تا یک کار دراماتیک.

● معمولاً برای بازیگران یک گارد برای کار در کارهای سفارشی وجود دارد. آیا مضمون این کار با دغدغہ‌های شہری و اجتماعی شما ہمسو بود؟

در حال حاضر من در مجتمعی زندگی می‌کنم کہ برخی از ساکنان آنجا پول شارژ ماہانہ را نمی‌دہند. انتخاباتی کہ در حیات‌مدیرہ صورت می‌گیرد را نمی‌پذیرند و مشکلات زیادی را برای ساختمان ما ایجاد کردہ‌اند؛ بہ ہمین علت من فکر می‌کنم چرا مردم از بادبہ‌نشینی و صحرانشینی و کپرنشیني بہ آپارتمان‌ها آمدندہ و فکر می‌کنند در آپارتمان ہم مثل زندگی‌های قبلی ہر کار ی دلشان خواہد می‌توانند انجام دہند. این سریال با این دغدغہ ساختہ شدہ تا تلنگری بہ این قشر بزند.

● کمی بہ آسیب‌شناسی طنز در تلویزیون بپردازیم.

کتابی نوشتہم بہ نام «طنز یا کمدی در تلویزیون» کہ توسط ادارہ کل آموزش و پژوهش تلویزیون چاپ شدہ و توصیه می‌کنم حتماً آن را بخوانید و دیدگاه‌های من را در مورد طنز تلویزیونی بدانید.

● یک توضیح کلی درباره‌اش می‌دید؟

کاری کہ ہمکاران ما در تلویزیون انجام می‌دہند اصلاً طنز نیست. کار ما کمدی است.

● منظور‌تان این است کہ چون وجہ انتقادی کارها خیلی کم‌رنگ است نمی‌توان اسم طنز را روی آنها گذاشت؟

طنز یک مقولہ ادبی است. ما در سینما تلویزیون و تئاتر چیزی بہ اسم طنز نداریم. ما ژانرہای کمدی، ملودرام و

هنر

چہرہ روز

جایزہ «بوکر آسیا» بہ یک مالزیایی رسید



● شرق: جایزہ بوکر آسیا کہ از سال ۲۰۰۷ در حوزہ کشورهای آسیایی برگزار می‌شود، درحالی امسال بہ یک نویسندہ مالزیایی رسید کہ بسیاری از نویسندگان این قارہ مانند ہاروکی موراکامی، محمود دولت‌آبادی، طیب صالح و ہشام مطر توانستہ‌اند آثار خود را در سطح چہان معرفی کنند. جایزہ ادبی بوکر یا بوکر یکی از مہم‌ترین جوایز ادبی دنیا محسوب می‌شود و ہر سال بہ بہترین رمان جدید انگلیسی‌زبان کہ نوشتہ شہروندان کشورہای بریتانیا، جہوری ایرلند و زیمبابوہ اعطا می‌شود. از سال ۲۰۰۷ اہدای جایزہ بوکر آسیا ہم آغاز شد. این جایزہ تا سال ۲۰۱۱ بہ کشورہای آسیای شرقی تعلق می‌گرفت منتہا از سال قبل کشورہای ایران، قزاقستان، قرقیزستان، ترکیہ، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان ہم بہ شرکت‌کنندگان در این جایزہ افزودہ شدند. ہمچنین سال گذشتہ برای اولین بار کیونگ ـسوک شین از کرہ جنوبی با رمان «لطفاً مراقب مامان باش» بہ عنوان اولین زن برندہ این رقابت شناختہ شد. البتہ محمود دولت‌آبادی، نویسندہ پیشکسوت کیونگ ـسوک شین از کرہ جنوبی با رمان «لطفاً مراقب مامان باش» بہ عنوان اولین زن برندہ این رقابت شناختہ شد. البتہ محمود دولت‌آبادی، نویسندہ پیشکسوت کتاب «خانہ سکوت»، مشرفعلی فاروقی از پاکستان با کتاب «بین رس و شن»، ہیرومی کاولاکلی از ژاپن با کتاب «کیف» و «تارکوپولیس» جت تایل از ہند با کتاب «تارکوپولیس» بہ فہرست نہایی این رقابت راہ یافتند. تان ون وانگ از مالزی با کتاب «باغ مہ غروب» کہ درباره زندگی مالزی پس از تسخیر آن از سوی ژاپن است، بہ عنوان برندہ نہایی شناختہ شد و جایزہ ۳۰ ہزار دلاری را از آن خود کرد. از دیگر کتانی کہ درباره عنوان حامی مالی جایزہ از سال ۲۰۱۳ نام خود را از روی این جایزہ برمی‌دارد. مذاکرات برای مشخص‌شدن حامی مالی جدید در جریان است و تا اواخر آوریل نام آن اعلام می‌شود.

LEON
Since 1960

نیاوران



بیش از نیم قرن تجربه

نامی آشنا

خیابان دکتر باهنر(نیاوران)، بسمت

میدان قدس، پلاک ۴۰۶

تلفن: ۰۲۲۷۲۴۴۰۰ - ۰۲۲۷۲۴۲۰۰

www.leon1960.com